

København, den 11. marts 2014

Sagsnr. 2012 - 1725/2KR/TRA/JML
3. advokatreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har Klager klaget over Indklagede A/S.

Sagens tema:

Klager har klaget over Indklagede A/S salær på 42.175,94 kr. inkl. moms i forbindelse med en tvist om en bilhandel.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 15. maj 2012.

Sagsfremstilling:

Klager købte den 4. marts 2011 en bil af modellen [X] hos Sælger A/S. Som led i handlen tog Sælger A/S en af Klager ejet bil af modellen [Y] i bytte.

Der opstod herefter en tvist mellem Klager og Sælger A/S, hvor begge parter var af den opfattelse, at den anden part havde misligholdt aftalen. Sælger A/S indgav i den forbindelse politianmeldelse mod Klager.

Klager henvendte sig den 18. juli 2011 til Indklagede A/S, hvor sagen blev varetaget dels af advokat A, dels af advokat B og advokat C.

Ved brev af 18. juli 2011 fremsendte advokat A pris- og opdragsoplysninger til Klager. Følgende fremgik bl.a. heraf:

”Ved fastsættelsen af vort honorar tages der udgangspunkt i medgået tid. Dette sker p.t. med en timetakst på kr. 3.000,00 for partnere og kr. 2.125,00 – 2.625,00 for ansatte advokater afhængig af anciennitet. Advokater, der besidder særlig specialviden indenfor et fagområde, og som efter behov tilknyttes sagen som specialist, faktureres med en timesats på kr. 3.700,00. For advokatfuldmægtige er timesatsen kr. 1.250,00 – 1.875,00 afhængig af ancienniteten og for sekretærer og juridiske assistenter/BA-jurister er timesatsen på kr. 812,50 (beløbene er inkl. moms).

Selv om tidsforbruget ofte er den væsentligste faktor når vi fastsætter vores honorar, indgår blandt andet sagens værdi, dens resultat og kompleksitet samt advokatens eventuelle særlige kompetence indenfor området også i den samlede vurdering og kan påvirke honoraret i både op- og nedadgående retning.”

Ved e-mail af 1. august 2011 anmodede advokat B Klager om at fremsende oplysninger, som han havde brug for for at kunne søge fri proces.

Klager fremsendte herefter nogle af oplysningerne til brug for ansøgningen om fri proces, idet hun oplyste, at der manglede oplysninger fra hendes samlever.

Ved e-mail af 26. august 2011 til Klager oplyste advokat B, at det var hans vurdering, at der var en væsentlig risiko for, at Klager ville tabe en retssag, idet det ville være vanskeligt at løfte bevisbyrden, der lå hos hende. Advokat B rådede i den forbindelse Klager til at acceptere et tilbud fra modparten om at lade handlen gå tilbage, således at de to biler begge skulle tilbageleveres den 10. oktober 2012.

Det var i den forbindelse korrespondance med modpartens advokat, [...] vedrørende den praktiske gennemførelse af udleveringen af bilerne, herunder stedet for udleveringen. Der blev desuden fra modpartens advokat fremsendt fotografier til dokumentation af den stand, som modellen Y var i.

Efter tilbageleveringen af bilerne var Klager af den opfattelse, at modellen Y ikke var i samme stand, som da hun overdrog den til Sælger A/S.

Ved brev af 1. november 2011 til modpartens advokat oplyste advokat C, at Klager ved udvekslingen af bilerne havde konstateret, at modellen Y havde skader, som måtte være opstået, mens bilen var i Sælger A/S varetægt. Advokat C oplyste endvidere, at udgifterne

til udbedring af skaderne var opgjort til 33.104,65 kr., og at der ville være et værditab på 10.000 kr.

Ved brev af 1. november 2011 til Klager oplyste advokat C, at han havde behov for årsopgørelser og lønsedler for at kunne søge fri proces, og at fri proces alene dækkede førelse af retssag. Advokat C anmodede i den forbindelse Klager om at oplyse, i hvilket omfang han skulle påbegynde retslige skridt før tilsagn om fri proces.

Modpartens advokat afviste ved brev af 4. november 2011 samtlige indsigelser vedrørende bilens stand, og ved brev af 8. november 2011 meddelte advokat C, at der ville blive udtaget stævning.

Advokat C sendte en kopi af brevet af 8. november 2011 til Klagers samlever, der havde varetaget en del af sagen, og advokat C bad samtidig igen om at få fremsendt årsopgørelser og lønsedler til brug for ansøgning om fri proces samt oplysning om hjemmeboende børn.

Ved e-mail af 10. november 2011 til advokat C skrev modpartens advokat, at det indgåede forlig betragtedes som bortfaldet.

Ved brev af 25. november 2011 fremsendte advokat C en faktura til Klager. Følgende fremgik bl.a. af brevet:

"I ovennævnte sag tillader jeg mig herved at fremsende faktura nr. Fo22211 vedrørende det af mig allerede udførte arbejde i sagen.

For så vidt angår salær stort kr. 30.000 inkl. moms bemærker jeg for god ordens skyld, at dette dækker over et samlet tidsforbrug for mere end 38 timer samt at salæret ifølge mine normale forretningsbetingelser ville have udgjort mere end kr. 85.000 inkl. moms.

[...]

Til brug for ansøgning om den fri proces, skal jeg herved anmode dig fremsende kopi af [sammenleverens] årsopgørelser sammen med oplysninger om hans indtægter gennem de sidste tre måneder, idet man ikke alene ser på din indtægt, men på husstandens samlede indtægt.

Af samme årsag skal jeg endvidere anmode om at modtage oplysninger om jeres civile status (gift/samlevende) samt antallet af eventuelle hjemmeboende børn under 18 år.”

Vedlagt brevet var faktura af 25. november 2011, hvoraf fremgik, at Indklagede A/S opkrævede et salær på 30.300,94 kr. inkl. moms for arbejdet med sagen fra 18. juli 2011 frem til den 25. november 2011. Det fremgik, at et beløb på 300,94 kr. vedrørte advokat A's kørsel i forbindelse med udleveringen af bilerne den 10. oktober 2011. Endvidere var det udspecificeret, hvilket arbejde der var udført i sagen.

Ved brev af 5. december 2011 fremsendte advokat C udkast til stævning og udkast til syn- og skønstema til Klager. Endvidere bad han Klager om at oplyse, hvad der fremadrettet skulle ske i sagen, idet han fortsat ikke havde modtaget oplysninger til brug for ansøgning om fri proces.

Ved faktura af 20. december 2011 opkrævede Indklagede A/S et salær på 11.875 kr. inkl. moms for arbejde i perioden fra den 25. november 2011 til den 20. december 2011.

Ved brev af 8. maj 2012 fremsendte Indklagede A/S inkassoskrivelse til Klager, idet salæret ikke var blevet betalt. Kravet var på 45.200,20 kr. inkl. renter, inkassogebyr og inkassoomkostninger.

Der er fremsendt time-sagsregnskab i sagen, hvoraf fremgår, at der i alt var anvendt 44,54 timer på sagen fordelt på 7 forskellige medarbejdere.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Klager har påstået, at Indklagede A/S' salær skal nedsættes til ca. 10.000 kr., og har til støtte herfor gjort gældende, at der fra starten af forløbet skulle søges om fri proces, og at advokat C burde have oplyst, at det ikke kunne svare sig at indgive en stævning for retten.

Klager har endvidere gjort gældende, at hun ikke har fået noget ud af det arbejde, der er lavet i sagen, og at der er opkrævet salær for advokatens deltagelse i forbindelse med ombytning af bilerne, hvilket Klager var blevet lovet ville være gratis

Indklagede:

Indklagede A/S har påstået godkendelse af salæret og har til støtte herfor anført, at der er udført arbejde for ca. 100.000 kr. inkl. moms i sagen, og at det ikke har været aftale, at dele af arbejdet skulle udføres gratis. Indklagede A/S har i den forbindelse anført, at sagen har været tidskrævende, fordi Klager og hendes samlede begge har rettet mange henvendelser til de involverede advokater om sagen, ligesom de flere gange skiftede mening om, hvorvidt de ønskede at føre retssag eller at forlige sagen.

For så vidt angår fri proces har Indklagede A/S gjort gældende, at sagen tidligt i forløbet skiftede karakter, og at det i øvrigt ikke var muligt at søge fri proces, fordi Klager trods flere opfordringer ikke indsendte de nødvendige oplysninger.

Endelig har Indklagede A/S anført, at Klager inden udarbejdelsen af udkast til stævning og skønstema blev forespurgt, om hun ønskede dette arbejde udført, før der forelå en afklaring omkring fri proces, hvilket hun ønskede.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Advokatnævnet finder, at det henset til sagens forløb ikke kan lægges advokat C til last, at der ikke blev søgt fri proces. Advokatnævnet har herved lagt vægt på, at der fra sagens

begyndelse ses at være forligsdokumenter, ligesom Klager i øvrigt ikke i august 2011 fremsendte de ønskede oplysninger til brug for ansøgningen om fri proces.

Advokatnævnet finder, at den fremsendte prisoplysning af 18. juli 2011 ikke er tilstrækkelig fyldestgørelse i forhold til, hvilke takster Klagers sag ville blive afregnet med, idet prisoplysningen omtaler salærtakster fra 812,50 kr. inkl. moms til 3.700 kr. inkl. moms.

Når der ikke er givet skriftlig prisoplysning, påhviler det advokat C at godtgøre, at der er udført arbejde, som er aftalt med klienten, og at salæret er rimeligt i forhold til bl.a. det aftalte udførte arbejde og klientens berettigede forventninger.

Advokatnævnet finder ikke, at advokat C har godtgjort, at det opkrævede salær er rimeligt i forhold til det aftalte udførte arbejde og klientens berettigede forventninger, og salæret kan på den baggrund ikke anses for rimeligt, jf. retsplejelovens § 126, stk. 2.

Advokatnævnet nedsætter på denne baggrund i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1, skønsmæssigt det samlede salær til 25.000 kr. inkl. moms.

Advokatnævnet pålægger advokat C at betale det eventuelt for meget modtagne salær tilbage til Klager inden 4 uger. Ud over salæret skal advokat C betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 7 % (dog 8 %, hvis advokaten har modtaget salæret efter 1. marts 2013). Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor advokat C modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor advokat C betaler beløbet tilbage.

Herefter bestemmes:

Advokat Cs nedsættes til 25.000 kr. inkl. moms.

På nævnets vegne

Jørgen Lougart